

स्वयंकृतश्च कार्यार्थमकाले काल एव वा ।
 मित्रस्य वैवापकृते द्विविधो विग्रहः स्मृतः ॥ १६४ ॥
 एकाकिनश्चात्ययिके कार्ये प्राप्ते यदृच्छ्या ।
 संकृतस्य च मित्रेण द्विविधं यानमुच्यते ॥ १६५ ॥
 क्षीणस्य चैव क्रमशो देवात्पूर्वकृतेन वा ।
 मित्रस्य चानुरोधेन द्विविधं स्मृतमासनं ॥ १६६ ॥
 बलस्य स्वामिनश्चैव स्थितिः कार्यार्थसिद्धये ।
 द्विविधं कीर्त्यति द्वैधं षाड्गुणगुणवेदिभिः ॥ १६७ ॥
 अर्थसंपादनार्थं च पीड्यमानस्य शत्रुभिः ।
 साधुषु व्यपदेशार्थं द्विविधः संश्रयः स्मृतः ॥ १६८ ॥
 यदावगच्छेदायत्यामाधिक्यं ध्रुवमात्मनः ।
 तदात्रे चाल्पिकां पीडां तदा संधिं समाश्रयेत् ॥ १६९ ॥
 यदा प्रकृष्टा मन्येत सर्वास्तु प्रकृतीर्भृशं ।
 अत्युच्चितं तथात्मानं तदा कुर्वीत विग्रहं ॥ १७० ॥
 यदा मन्येत भावेन कृष्टं पुष्टं बलं स्वकं ।
 परस्य विपरीतं च तदा पायाद्विपुं प्रति ॥ १७१ ॥
 यदा तु स्यात्परिक्षीणो वाक्नेन बलेन च ।
 तदासीत प्रयत्नेन शनकैः शास्त्रयन्त्रिण् ॥ १७२ ॥
 मन्येतां रिं यदा राजा सर्वथा बलवत्तरं ।
 तदा द्विधा बलं कृत्वा साधयेत्कार्यमात्मनः ॥ १७३ ॥
 यदा परवलानां तु गमनीयतमो भवेत् ।
 तदा तु संश्रयेत्क्षिप्रं धार्मिकं बलिनं नृपं ॥ १७४ ॥
 निग्रहं प्रकृतीनां च कुर्याद्यो ऽरिवलस्य च ।
 उपसेवेत तं नित्यं सर्वयत्नैर्गुहं यथा ॥ १७५ ॥